PSALMS 26-28

REVIEW…

- **Psalm 24 –** King of Glory
  - A ROYAL Psalm – proclaiming everything belongs to the LORD…
  - David wanted to bring the ARK of the covenant into the City of Jerusalem…
  - The problem was when he tried – the Lord struck and kill Uzzah - **II Samuel 6:6-7**
  - David realized he was like JACOB – relying on his own strength!
  - Open up the GATES for the KING [Jesus] – and He will come will give VICTORY!
- **Psalm 25 –** Not ashamed
  - An ACROSTIC Psalm [22 verses] – asking the LORD for HELP…
  - Those who put their TRUST in the LORD – will NOT be put to SHAME…
  - When we WAIT on the LORD – He will FORGIVE our sin…
  - He will lead the who HUMBLE – those FEAR Him – in His ways…
    - SAVING them from their troubles – and giving them VICTORY!

PSALM 26 – THE TEST

SALMO 26- ANG PAGTILAW….

- **1st – THE TEST… VS. 1-2**
- **1st- ANG PAGTILAW…VS.1-2**
  - 1st – Introduction… vs. 1
  - 1st- Panuguran…vs.1
    - A Psalm of David!
    - Ang Kanta ni David!
    - A personal PSALM David wrote to the LORD [no chief musician]
    - Ang personal nga Salmo ni David nga ginsulat sa DIOS[wala sang direktor nga manugkanta]
  - 2nd – The JUDGE… vs. 1
  - 2nd- Ang HUKOM…vs.1
    - Vindicate me - O LORD - for I have walked in my integrity!
    - Pamatud-I ako- O DIos- kay ako nagapanglakaton nga wala sing kasawayan!
      - VINDICATE [שָׁפַט] – to JUDGE [imperative] or to rule over…
      - PAMATUD-I [שָׁפַט] - para HUKMAN[imperative] ukon magadumala….
      - Because David had WALKED [perfect] in his INTEGRITY [good morals]
      - Kay tungod nga si David NAGAPANGLAKATON nga wala sing KASAWAYAN[maayo nga pamatasan]
    - This could be looked at in one of TWO ways:
    - Ini puwede lantawon sa isa sa DUWA ka pamagi..
      - It could mean David thought he was a GOOD person – so there was NOTHING to JUDGE…
      - Ina mangin kahulugan nga si David magahunahuna nga siya MAAYO nga two- gani WALA sing dapat nga HUKMAN..
      - It could also mean David realized he was NOT a GOOD – and needed to be RULED over…
      - Ina mangin kahulugan man nga marealisar ni David nga siya INDI MAAYO- kag nagakinhanglan nga may MAGDUMALA…
      - Based on the context it would seem the SECOND view is correct…
      - Nabasi sa konteksto nga daw ang IKADUWA nga bahin amo ang husto..
      - Because David goes on to say – he put his TRUST in the LORD!
      - Kay tugod nga si David naglakat nga nagahambal- iya ibutang ang Iya nga PAGSALIG sa DIOS!
  - 3rd – The FOUNDATION… vs. 1
- 3rd- Ang PUNDASYON….vs.1
  - I have also trusted in the LORD. I shall not slip!
  - Ngasalig man ako sa DIOS. Gani indi ako madanlog!
  - TRUST [בָּטַח] – to ALWAYS [perfect] put our CONFIDENCE in the LORD…
  - NAGSALIG [בָּטַח]- PERMI [perfect] nga nagabutang sang KOMPIANSA sa DIOS..
  - The RESULT of which is David was not [imperfect] going to SLIP [be shaken]

- Ang RESULTA nga kon sa diin si David nga indi [imperfect] MADANLOG [mauyog]
- When we put our TRUST in our own GOODNESS – we will ALWAYS fail…
- Kon ibutang naton ang aton nga PAGSALIG sa aton kaugalingon nga KAAYUHAN- kita PERMI mapaslaw..
- It is ONLY when we put our TRUST in the LORD – we are immovable!
- Ina LANG kon ibutang naton ang aton nga PAGSALIG sa DIOS- indi kita mahulag!

- 4th – EXAMINE… vs. 2
- 4th- USISAA…vs.2
  - Examine me - O LORD - and prove me. Try my mind and my heart!
  - Usisaa ako- O DIOS- kag pamamatud-i ako- usisaa ang akon nga hunahuna kag tagipusuon!
    - David uses THREE terms that are synonyms – to VERIFY where his TRUST was found…
    - Si David naggamit sang TATLO ka termino nga nagapareho- para PAMATUD-AN kon diin ang makita ang Iya nga PAGSALIG…
    - EXAMINE [imperative] – to SEARCH for something very carefully
    - USISAA[imperative]- para NGITAON ang butang nga tuman ka maathag..
    - PROVE [imperative] – to test something to see if it is TRUE
    - PAMATUD-I- [imperative]- para tilawan ang butang para makita kon ina MATUOD
    - TRY [imperative] – to put something through the FIRE – see what it is made of!
    - TILAWAN [imperative] – - sa pagbutang sang isa ka butang paagi sa KALAYO- makita kon ina nahimo sa !
  - **James 1:3** – "Knowing that the testing [δοκίμιον] of your faith produces patience…"
  - **Santiago 1:3**- " Kay nahibaluan ninyo nga ang mga pagtilaw sa inyo pagtuo nagaresulta sang pagbatas.."
    - TESTING – [δοκίμιον] – 2x in NT – to PROVE what is INSIDE…
    - TILAWI – [δοκίμιον] – 2x sa NT –para PAMATUD-AN kon ano ang sa SULOD..
    - We do not get to really know who someone is when life is easy…
    - Indi naton tuman ka kilala ang isa ka tawo kon ang kabuhi ta mahapos…
    - The real test of character is how they act when life falls apart…
    - Ang matuod nga pagtilaw sa tawo kon paano sila magbuhat kon ang kabuhi ara sa idalom..
    - God uses TRIALS in life to turn up the HEAT – let us see what we are made of…
    - Ang Dios naggamit sang mga PAGTILAW sa kabuhi para nga PAINITON- para makita kon sa diin kita nahimo…
    - God already knows - but He wants US to see what is in OUR hearts!
    - Nakahibalo na ang Dios- pero gusto Niya KITA makita kon ano ang ara sa ATON tagipusuon!

- **2ND – THE PROOF… VS. 3-6**
- **2ND- ANG PROHIBA…VS.3-6**
  - 1st – What we SEE… vs. 3
  - 1st- Kon ano ang aton NAKITA..vs.3
    - For Your lovingkindness is before my eyes - and I have walked in Your ruth!
    - Permi ko madumduman ang imo gugma- kag nagakabuhi ako nga matutom permi sa imo!

- LOVINGKINDNESSES [חֶסֶד] – to goodness or kindness of the LORD…
- PAGKAAYO [חֶסֶד]- para sa kamaayuhan ukon mainayuhon sang DIOS…
- David kept his eyes on the GOOD that came from the LORD [not on the trials]
- Ginbutang ni David ang Iya panulok sa MAAYO nga naghalin sa DIOS[indi sa mga pagtilaw]
- As a RESULT – he was CAUSED [hithpael] to WALK in TRUTH!
- Bilang RESULTA- siya GINTUYTUYAN [hithpael] sa PANGLAKATON sa KAMATUORAN!
- When we LOOK to the LORD – we will see the GOOD things He does for us…
- Kon kita MAGTULOK sa DIOS- aton makita ang MAAYO nga mga butang nga iya ginhimo sa aton..
- It is by keeping our EYES on the LORD - we see past momentary TRIALS…
- Ina paagi nga isentro ang PANULOK sa DIOS- aton makita ang nanligad nga umalagi nga mga PAGTILAW..
- We will know when we get our eyes of the LORD – because we get overwhelmed!
- Nakahibalo kita nga kon isentro naton ang aton panulok sa DIOS- kay tungod kita nagasolobra!
- **II Corinthians 4:18** – "We do not look at the troubles we can see right now. Rather - we look forward to what we have not yet seen [Jesus]. For the troubles we see will soon be over - but the joys to come will last forever." [NLT]
- II Corinto 4:18- " Kay wala namon ginapasulabi ang mga butang nga amon makita diri sa kalibutan, kundi ginapasulabi namon ang mga butang nga indi makita. Kay ang mga butang nga makita umalagi lang, pero ang mga butang nga indi makita wala sing katapusan. " [NLT]

o 2nd – Where we GO… vs. 4-5
o 2nd- Sa diin kita MAGAUPOD…vs.4-5

- I have not sat with idolatrous mortals - nor will I go in with .hypocrites.
- Wala ako nagaupod sa mga tawo nga dayaon- ukon nagaupod sa mga hipokrito.
- I have hated the assembly of evildoers - and will not sit with the wicked!
- Kontra ko ang pagtililipon sang malain nga mga tawo- kag wala nagaupod sa mga malain!
- David was CAREFUL where he went – he did NOT:
- NAGAHALONG gid si David kon sa diin siya nagaupod- kag siya WALA:
- SIT – with those who were VAIN [שָׁוְא] – worship something other than the LORD
- NAGAPUNGKO- sa mga WALAY PULOS [שָׁוְא]- nagasimba sang iban kaysa DIOS…..
- GO – with those who DECEIVE [hypocrites] – people who HIDE their true motives

- NAGAUPOD- sa mga NAGAPANGDAYA[hipokrito]- ang mga tawo nga GINATAGO ang ila matuod nga motibo…
- GATHER – with the assembly of those who do evil!
- NAGATIPON- sa mga pagtililipon sang mga tawo nga nagahimo sing malain!
- The EXAMPLE of the people we choose to surround ourselves with influence us…
- Ang EHEMPLO sang mga tawo nga kita nagapili nga palibutan ang ang aton kaugalingon sa nagaimpluwensya sa aton..
- They will by their EXAMPLE either stir us up to live for the Lord…
- Paagi sa ila nga EHEMPLO ukon pukawon kita para magkabuhi sa Dios..
- Or they will be a distraction - keep us from following after the Lord!
- Ukon sila amo ang mangintublag- nagapalayo sa aton sa pagsunod sa Dios!
- **I Corinthians 15:33** - "...bad company corrupts good character."
- **I Corinto 15:33-** " …….Kon mag-upod kamo sa magahimo sang malain, ina magapalain sa inyo maayo nga batasan. "

o 3rd – What we DO… vs. 6
o 3rd- Ano ang aton HIMUON…vs. 6

- I will wash my hands in innocence. So I will go about Your altar - O LORD!
- Ginahinawan ko ang akon kamot sa pagpakita nga wala ako sing sala. Para makakadto ako sa Imo Halaran- O DIOS!
- INNOCENT – in order to be clean – David had to CONTINUALLY [imperfect] wash his hands…
- INOSENTE- para mangin matinlo- kinahanglan ni David sang PAGPADAYON[imperfect] hugas sang iya kamot..
- He did so by INTENSELY [poel] desiring [cohortative] to come to the ALTAR of the LORD…
- Iya ginhimo paagi sang TUMAN nga handom [cohortative] nga magpalapit sa HALARAN sang DIOS….
- David knew the only solution for SIN – was SACRIFICE!
- Nakahibalo si David nga ang solosyon lang sang SALA- amo ang PAGHALAD!
- We pick up dirt on our feet as we walk - sweat - get dirt on our hands…
- Ginakuha naton ang higko sa aton tiil kon kita nagapanglakaton- matam-is- ginakuha ang higko sa aton mga kamot…
- The way to clean yourself when you are dirty - is to wash up with a bar of soap!
- Ang paaagi nga tinluan ang kaugalingon kon kita mahigko- amo ang paghugas sang habon!

- In the same way when we get dirty spiritually from being in the world…
- Sa pareho man nga pamaagi kon kita mahigko espirituhanon bilang ara sa kalibutan…
- Perhaps an image we see on TV - or something we hear someone say…
- Ayhan ang mga nakita naton sa TV- ukon mga butang nga aton nabatian sa iban..
- It gets in our head - perhaps temps our heart - and makes us unclean…
- Ina ginabutang naton sa aton ulo- ayhan nagapabungkal sang aton tagipusuon- kag nagapahigko sa aton..
- So we need to INTENSELY desire to come to the ALTAR of the LORD…
- Kinahanglan GID naton nga maghandom nga magpalapit sa HALARAN sang DIOS…
- To the foot of the CROSS of Jesus – the only one who can CLEAN us!
- Para sa tiilan sang KRUS sang Dios- ang isa lang nga MAKAPATINLO sa aton!
- **I John 1:9** – "If we confess our sins - He is faithful and just to forgive us our sins and to cleanse us from all unrighteousness."
- **I Juan 1:9**- "Pero kon ituad ta sa Dios ang aton mga sala, masaligan siya sa pagpatawad sang aton mga sala kag sa pagtinlo sa tanan ta nga kalainan. Himuon niya ini tungod nga matarong siya. "

- **3RD – THE RESULTS… VS. 7-12**
- **3RD- ANG RESULTA…VS.7-12**
  - 1st – Proclaim the LORD… vs. 7
  - 1st Nagakanta sa DIOS…vs.7
    - That I may proclaim with the voice of thanksgiving - and tell of all Your wondrous works!
    - Samtang ako nagakanta sa mga kanta sang pagpasalamat- kag nagasugid sang tanan mo nga makatilingala nga binuhatan!
    - When we put our TRUST in the LORD – not in our own GOOD…
    - Kon aton ibutang ang aton PAGSALIG sa DIOS- indi sa aton kaugalingon nga KAAYUHAN..
    - And come to JESUS – who is able to CLEAN us – and make us RIGHTEOUS…
    - Kag magpalapit sa DIOS- nga sarang MAKATINLO sa aton- kag PAKAMATARUNGON kita…
    - The RESULT is - we HAVE [hiphil] tell EVERYONE about the GOSPEL…
    - Ang RESULTA- KINAHANGLAN naton nga isugid sa TANAN ang parte sa PULONG…
    - When we realize we have the ANSWER to how to get to HEAVEN…
    - Sang aton na realisar nga may ara sang SABAT kon paano makakadto sa LANGIT…

- The ONLY way to be FORGIVEN of all our SIN – how to be set FREE…
- Ang pamaagi LANG nga para MAPATAWAD ang tanan nga SALA- kon paano kita MAHILWAY….
- We go out and INTENSELY [piel] proclaim all the WONDERFUL things Jesus did for us!
- Maga guwa kita kag ipanugid ang tanan nga MAKATILINGALA nga mga butang nga ginhimo sang Dios sa aton!
- **Mark 16:15** – "Go into all the world and preach the gospel [everyon]
- **Marcos 16:15-** " Lakat kamo sa bilog nga kalibutan kag iwali ang Maayong Balita sa tanan nga tawo ."

o 2nd – Enjoy the LORD… vs. 8
o 2nd- Magakalipay sa DIOS..vs.8

- LORD - I have loved the habitation of Your house - and the place where Your glory dwells
- DIOS- ginahigugma ko ang templo nga ginapuy-an mo- kag ang lugar nga sa diin ara ang imo gamhanan nga presensya!
- David LOVED [אָהַב] being in the HOUSE of the LORD [the tabernacle] – with His GLORY [כָּבוֹד]
- GINAHIGUGMA ni David bilang ara sa TEMPLO sang DIOS[ang tolda]- nga ara ang Iya nga PRESENSYA [כָּבוֹד]
- Because when we are CLEAN – we want to be WITH the LORD!
- Kay tungod nga kon kita MATINLO- gusto naton nga KAUPOD ang DIOS!
- When we are in SIN – CONVICTED - we want NOTHING that reminds us of the LORD…
- Kon kita ara sa SALA- NAPAMATBATAN- WALA kita sang gusto nga makapadumdom sa aton sa DIOS..
- We will avoid CHURCH – we stay away from PRAYER – never read out BIBLE…
- Aton likawan ang SIMBAHAN- magapalayo kita sa PANGAMUYO- wala nagabasa sang BIBLIA….
- Because all of those things remind us of the SIN we have in our hearts…
- Kay tungod nga ang tanan nga mga butang nagapadumdom sa aton SALA nga ara sa aton tagipusuon…
- But when we are FORGIVEN – ALL we want to do is be WITH the LORD…
- Pero kon kita GINPATAWAD- ang TANAN naton nga gusto nga himuon amo ang MAKAUPOD ang DIOS…
- Because there is NOTHING that compares in LIFE – to experiencing the GLORY of God!
- Kay tungod nga WALA na maka kompara sa KABUHI-para maagyan ang KAHIMAYAAN sang Dios!

- 3rd – Avoid JUDGEMENT… vs. 9-10
- 3rd- Likawan ang HUKMANAN…vs.9-10
  - Do not gather my soul with sinners - nor my life with bloodthirsty .men…
  - Indi ako paglaglaga upod sa mga makasasala- ukon paupdon ang akon kabuhi sa mga manugpatay sang tawo.
  - In whose hands is a sinister scheme - and whose right hand is full of bribes!
  - Ang mga nagahimo permi sing kalautan- kag ginakuwartahan nila ang iban!
  - PLEASE [jussive] do NOT gather my SOUL with SINNERS…
  - KABAY [jussive] pa nga INDI pagpaupda ang akon KABUHI sa mga MAKASASALA….
  - Men who seek to KILL [bloodthirsty] – men who plan EVIL [scheme]
  - Ang tawo nga nagatinguha nga PATYON[manugpatay]- ang tawo nga nagaplano sing MALIN-[nagapadihot]
  - Men who try to BUY their way through this LIFE [bribes]
  - Ang tawo nga nagatinguha nga BAKLON ang ila paamagi paagi sa sini nga KABUHI[bayad]
  - Because these men will be JUDGED – and separated from the LORD!
  - Kay tungod nga ang ini nga mga tawo HUKMAN- kag eseparar sa DIOS!
- 4th – Stand… 11-12
- 4th- Magtindog…vs..11-12
  - But as for me - I will walk in my integrity. Redeem me and be merciful to me.
  - Pero ako- Nagakabuhi nga wala sing kasawayan. Luwasa ako kag kaluoyi ako..
  - My foot stands in an even place. In the congregations I will bless the LORD!
  - Karon indi na ako maano, sa kadam-an gani dayawon ko ang DIOS!
  - David would CONTINUE [imperfect] to walk in his INTEGRITY [good morals]
  - Si David NAGAPADAYON sa pagpanglakaton sang Iya nga INTIGREDAD[maayo nga pamatasan
  - But his TRUST would be in the LORD – to REDEEM [pay for his sin]
  - Pero ang Iya nga PAGSALIG ara sa DIOS- para LUWASON[bayaran ang iya sala]
  - Be MERCIFUL [חָנַן] - the OT equivalent of GRACE [χάρις]
  - Mangin MALULUY-ON [חָנַן]- sa OT nagaresulta sang GRASYA [χάρις]
  - THEREFORE – David could STAND on SOLID ground [even place] – and BLESS the LORD!
  - GANI- si David NAGATINDOG sa MABAKOD nga duta[bisan sa lugar] kag GINABUGAYAN sang DIOS!

Psalm 27 – One thing
Salmo 27- Isa ka Butang

- **1st – No fear… vs. 1-3**
- **1st- Indi Magkahadlok…vs. 1-3**
  - 1st – Introduction… vs. 1
  - 1st- Panuguran….vs. 1
    - A Psalm of David!
    - Ang Kanta ni David!
    - A personal PSALM David wrote to the LORD [no chief musician]
    - Ang personal nga SALMO nga ginsulat ni David sa DIOS[wala sang direktor nga manugkanta]
    - A PSALM of PRAISE – as David share his ONE desire of the LORD!
    - Ang SALMO sang PAGDAYAW- ginsugid ni David ang iya ISA ka handom sa DIOS!
  - 2nd – No FEAR…
  - 2nd- Wala NAKAHADLOK…
    - The LORD is my light and my salvation. Whom shall I fear.
    - Ang DIOS amo ang akon kasanag kag manluluwas. Gani wala ako sing kahadlukan…
    - The LORD is the strength of my life. Of whom shall I be afraid!
    - Ang DIOS amo ang kusog sang akon kabuhi. Gani indi ako magkahadlok!
    - David uses TWO ways to describe HOW the Lord helped him…
    - Gingamit ni David ang DUWA ka mga paagi kon PAANO siya ginbuligan sang DIOS…
    - The LORD was the LIGHT – that showed David the way to go…
    - Ang DIOS amo ang SUGA- nga nagpakita kay David sang pamaagi sa paglakat..
    - The LORD was the STRENGTH – that gave David the ability to follow…
    - Ang DIOS amo ang KUSOG- nga naghatag kay David sang abilidad sa pagsunod…
    - Since the LORD was the one guiding – and empowering – he had NO reason to FEAR!
    - Sang ang DIOS ang isa nga nagatuytoy- kag ginapabaskog- WALA siya sang rason nga MAHADLOK!
  - 3rd – The ENEMY… vs. 2-3
  - 3rd- Ang KAAWAY…vs.2-3
    - When the wicked came against me to eat up my flesh…
    - Sang tion nga salakayon ako sang akon kaaway para patyon…
      - My enemies and foes - they stumbled and fell!

- Ang akon mga kaaway- sila nasandad kag nahulog!
- Though an army may encamp against me - my heart shall not .fear.
- Bisan pa nga libutan ako sang madamo nga mga soldado- ang akon tagipusuon indi mahadlok.
- Though war may rise against me in this I will be confident!
- Bisan pa salakayon nila ako magasalig sa gihapon ako sa Dios!
- When the WICKED came to KILL [consume] – they were the ones to FALL…
- Kon ang MALAIN magaabot para MAMATAY[- sila ang isa nga MALAGLAG..
- Even when an ARMY surrounded David – in the midst of the BATTLE – he did not FEAR…
- Bisan pa ang mga SOLDADO magapalibot kay David- sa tunga sang PAGPAKIG-AWAY - wala siya MAHADLOK..
- Because he put his TRUST [בָּטַח] in the LORD – to give him the VICTORY!
- Kay tungod nga ginbutang Niya ang Iya nga PAGSALIG [בָּטַח]sa DIOS- sa paghatag sa Iya sang KADALAG-AN!

- There are THREE things that cause FEAR…

- May ara sang TATLO ka mga butang nga rason nga MAHADLUK…
  - 1 - When we do NOT know where to GO – what to DO – UNCERTAINTY causes FEAR…
  - 1- Kon WALA kitan nakahibalo kon diin kita MAKADTO-WALA-KAPAT-URAN nagadala sang KAHADLOK….
  - 2 - When we do not think we can do what is required – DOUBTING our ability causes FEAR…
  - 2- Kon hindi naton paghunahunaon na mahimo naton kon ano ang kinahanglan- PAGDUDA sa aton abilidad nagadala sang KAHADLOK..
  - 3 - When people come against us – those who are OPPOSED to us cause FEAR…
  - 3- kon ang tawo nga magpamatok sa aton- ang mga tawoa nga NAGAKONTRA sa aton nadala sang KAHADLOK..
  - But if the LORD is the one LEADING us – giving us the POWER to do what He says…
  - Pero kon ang DIOS ang MAGAGIYA sa aton- paghatag sa aton sang GAHOM sa paghimo kon ano ang Iya ginahambal…
  - If he is the one FIGHTING for us – we NEVER have a reason to be AFRAID – **Romans 8:31**
  - Kon Siya ang isa nga NAGAPAKIGBATO sa aton- WALA kita sing rason nga MAGKAHADLOK- **Roma 8:31**

- **2ND – ONE THING… VS. 4-6**
- **2ND- ISA KA BUTANG….VS. 4-6**
  - 1st – My DESIRE… vs. 4
  - 1st- Akon HANDOM…vs. 4

    - One thing I have desired of the LORD - that will I seek.

    - ISA ka butang nga ginhandom ko gid sa DIOS- nga gusto ko Pangayuon..
      - ONE thing David ASKED – and continually [imperfect] and intensely [piel] sought after…
      - Isa kabutang nga GINAPANGAYO ni David- kag padayon [imperfect] kag pamakod pagtapos..
      - David was NOT looking at the PAST – he was looking to the LORD!
      - Si David WALA nagatulok kon ano ang NANLIGAD-siya nagatulok sa DIOS!
      - Too often in our Christian walk we hold onto our past - our mistakes and failures…
      - Masami sa aton Cristohanon nga panglakaton nagakapyot kita sa aton nga nanligad- aton mga sala kag mga kapaslawan…
      - But if we are focused on our past - then we are not looking to Jesus…

- Pero kon aton isentro ang aton nanligad- wala kita nagatulok sa Dios…
- In Jesus the past is forgotten – whether the past is TEN years ago or TEN minutes!
- Sa Dios ang nanligad ginakalimtan na- bisan ang nanligad mga PULO na ka tuig ang nanligad ukon PULO ka minuto!
- **Philippians 3:13-14** – "ONE THING I do - forgetting those things which are behind… I press toward the goal for the prize of the upward call of God in Christ Jesus."
- **Filipos 3:13-14**- " ISA KA BUTANG nga GINHIMIMO KO- wala ko na ginahunahuna ang nanligad, kundi ginatinguhaan ko gid nga malambot ang akon lalambuton. Preho sa isa ka manugdalagan, nagapadayon gid ako sa pagtinguha nga malambot ko ang lalambuton, para mabaton ko ang premyo. Ini nga premyo amo ang pagtawag sang Dios sa aton nga magkabuhi didto sa langit paagi kay Cristo Jesus. "

▪ That I may dwell in the house of the LORD all the days of my life…

▪ Nga magapuyo ako sa balay sang DIOS sa tanan nga adlaw sang akon kabuhi..

- DWELL [infinitive] in the HOUSE of the LORD – ALL the days of his life!
- MAGAPUYO [infinitive] sa BALAY sang DIOS- sa TANAN nga adlaw sang akon kabuhi!
- That does not mean we ignore the rest of our lives and read our Bibles all day…
- Ina wala nagakahulugan nga aton ibaliwala ang nabilin naton nga kabuhi kag magbasa na lang Biblia bilog adlaw…
- What it means is that we put Jesus first before anything else in our lives!
- Ang kahulugan amo ang unahon ang Dios antes ang iban nga butang sa aton kabuhi!
- **John 15:4-5** - "Abide in Me - and I in you. As the branch cannot bear fruit of itself - unless it abides in the vine - neither can you - unless you abide in Me."
- **Juan 15:4-5-** " Ang tawo nga magapabilin sa Akon- kag nagapabilin man ako sa iya- siya amo ang magapamunga sing madamo, kay kon wala ako sa inyo wala gid kamo sing may mahimo."

▪ To behold the beauty of the LORD - and to inquire in His temple!

▪ Kag didto magapamalandong ako sa iya kaayo- kag magpangayo sang iya pagtuytoy!

- To SEE the KINDNESS [beauty] of the LORD – and CONSIDER [enquire] in the TEMPLE!
- Para MAKITA ang KAAYO sang DIOS- kag MAGABINAGBINAG sa iya nga TEMPLO!
- What do we THINK about the most – what spend most of our TIME considering…
- Ano ang aton GINAHUNAHUNA parte sa pinaka importate- ano ang ginausikan naton sang aton TION nga magbinagbinag…
- Too often we WASTE our TIME on things that do NOT last…
- Masami nga kita NAGAUSIK sang aton TION sa mga butang nga WALA nagadugay…
- So we have NO time to spare – to CONSIDER the KINDNESS of the LORD!
- Gani WALA na kita sa tion -para MAGBINAGBINAG sang KAAYO sang DIOS!
- **Luke 10:38-42** - "Martha - you are worried and troubled about many things. But ONE THING is needed - and Mary has chosen that good part…"
- **Lucas 10:38-42"** Marta- madamo nga butang ang imo ginapaligban. Pero ang ISA ka butang kinahanglan- kag amo ina ang ginpili ni Maria nga labing maayo.."

- 2nd – My Protection… vs. 5-6
- 2nd- Akon Proteksyon..vs.5-6

▪ For in the time of trouble He shall hide me in His pavilion.

▪ Kay sa tion sang katalagman taguon Niya ako sa Iya nga templo…

▪ In the secret place of His tabernacle He shall hide me. He shall set me high upon a rock.

- Sa tago nga lugar sang iya nga templo taguon Niya ako- Ipahamtang Niya ako sa lugar nga luwas sa katalagman..
- And now my head shall be lifted up above my enemies all around me!
- Gani mangin madinalag-on ako kontra sa akon mga kaaaway nga nagapalibot sa Akon!
- He will HIDE me [like a treasure] – in the DAY [בְּיוֹם] of TROUBLE…
- TAGUON Niya Ako[pareho sa treasure] sa ADLAW [בְּיוֹם] sang KALISOD..
- He will cause me [hiphil] to be HIDDEN in the SECRET place of the Tabernacle [Holiest of all]
- Palakton Niya ako [hiphil] para MAGTAGO sa SEKRETO nga lugar sang Templo[Balaan sa tanan]
- Because David was with the LORD in the HOLIEST – he was set [poel] on a HIGH rock…
- Kay tungod nga si David ara sa DIOS sa LABING BALAAN- ginbutang siya sa MAATAS nga bato..
- Who could possibly touch him – when he was in the PRESENCE of God!
- Sin-o ang posible nga makatandog sa iya- kon siya ara sa PRESENSYA sang Dios!
- Whenever Hallel is scared – she looks for me – when Dad is near she is SAFE!
- Kon nahadlok si Hallel-ginapangita niya ako- kon ara siya lapit sa iya Amay HILWAY siya!
- The SAFEST place we can even be – is in the PRESENCE of the FATHER…
- Ang PINAKAHILWAY nga lugar na puwede naton kadtuan- amo ang PRESENSYA sang AMAY…
- If our ONE desire is to DWELL in the HOUSE of the LORD – we are with the FATHER…
- Kon ang aton ISA ka hamdom amo ang MAGPUYO sa BALAY sang DIOS- kita kaupod ang AMAY..
- And no challenge – no enemy – no hardship can ever harm us!
- Kag wala sing pagtilaw- wala kaaway- wala sang kabudlayan nga makahalit sa aton!

- 3rd – My SONG… vs. 6
- 3rd- Akon KANTA…vs. 6

- Therefore I will offer sacrifices of joy in His tabernacle. I will sing praises to the LORD!
- Gani magahalad ako sang mga halad sang kalipay sa Iya nga Templo- Magakanta ako sang mga pagdayaw sa DIOS!
- THEREFORE – in light of a LIFE that had no FEAR…
- GANI- sa kasanag sang KABUHI wala sing KAHADLUK…
- David REALLY wanted [cohortative] to offer SACRIFICES of JOY in His HOUSE…
- Gusto [cohortative]GID ni David nga maghalad sang mga PAGHALAD sang KALIPAY sa Iya nga BALAY…

- He REALLY wanted [cohortative] to SING - intensely [piel] SING to the LORD…
- Gusto [cohortative]GID niya nga MAGKANTA- mabaskog [piel]nga KANTA sa DIOS…
- When we live a life without FEAR – it stirs us to worship!
- Kon nagakabuhi kita sang aton kabuhi nga wala KAHADLOK- ina nagapahulag sa aton nga magdayaw!
- Often times we might think of WORSHIP as the warmup to a Bible study…
- Sa masami nga tion basi ngahunahuna kita nga ang PAGDAYAW amo ang pagpainit sa Bible study…
- It is what we do – so that those who are late – do not miss too much of the teaching!
- Amo ini ang aton ginahimo- para ang iban nga na ulihi- indi malampuwasan ang pagpanudlo!
- But WORSHIP is how we RESPOND to the VICTORY Jesus has given us over FEAR…
- Pero ang PAGDAYAW ini kon paano kita MAGSABAT sa KADALAG-AN nga ginhatag sang Dios sa aton sa idalom sang KAHADLOK…
- It is our way of saying THANK you LORD for all you have done in our lives…
- Amo ini ang aton pamaagi nga magahamabl SALAMAT sa imo DIOS sa tanan nimo nga ginhimo sa aton kabuhi..
- The more we realize just how MUCH that is – the more we will find ourselves WORSHIPING!
- Labi naton nga narealisar kon PILA ina- labi nga makita naton ang aton kaugalingon nga NAGADAYAW!
- **Hebrews 13:15** – "Let us continually offer the sacrifice of praise to God…"
- **Hebreo 13:15**- " Gani maghalad kita permi sang mga pagdayaw sa Dios paagi kay Jesus."

- **3RD – THE PRAYER… VS. 7-10**
- **3RD- ANG PANGAMUYO….VS. 7-10**
  - 1st – The CRY… vs. 7
  - 1st- Ang PAGPANAWAG…vs. 7
    - Hear - O LORD - when I cry with my voice! Have mercy also upon me - and answer me!
    - Pamtii- O DIOS- magapanawag ako sa Imo! Kaluoyi ako - kag sabta ang akon pangamuyo!
    - HEAR [imperative] LORD as I always [imperfect] CRY out to you…
    - PAMTII [imperative] DIOS permi Ako NAGAPANGAMUYO sa imo…
    - Have GRACE [חָנַן] – and I BEG [imperative] that you answer me!
    - KALUOYI ako- kag NAGAPAKITLUOY ako[imperative] nga sabton mo!

- The PSALM seems to take a HARD turn at this point…
- Ang SALMO daw NABUDLAYAN sa sini nga punto..
- David – whose ONLY desire was to DWELL with the LORD…
- David- nga ang handom LANG nga MAGPUYO kaupod ang DIOS..
- Is now BEGGING the LORD to answer his PRAYERS!
- Subong NAGAPAKITLUOY sa DIOS nga sabton ang iya ng PANGAMUYO!
- The Christian walk is far from CONSISTENT – we go through PEAKS - and also VALLEYS…
- Ang aton Cristohanon nga panglakaton malayo sa NAHISANTO- nagaagi kita sa MATAAS- kag kis a sa mga PATAG man..
- One moment we are on TOP of the world – worshiping in the PRESENCE of the LORD…
- Sa isa ka tion ara kita sa IBABAW sang kalibutan- nagadayaw sa PRESENSYA sang DIOS…
- The very next moment – we can find ourselves in the midst of FEAR and DOUBT…
- Sa masunod nga tion- makita naton ang aton kaugalingon sa tunga snag KAHADLOK kag PAGDUDA..
- It might be because of something someone said – or something we did [sin]
- Ina basi tungod sang isa ka butang nga ginhambal sang isa ka tawo- ukon mga butang nga aton ginhimo[sala]
- What encourages me – is this is NOT new – even King David had his moments!
- Kon ano ang nagapalig-on sa akon- ini INDI bag-o- bisan si Haring David may ara sing iya nga tion!

- 2nd – His ANSWER… vs. 8-10
- 2nd- Ang Iya SABAT…vs. 8-10

- When You said - Seek My face. My heart said to You - Your face – LORD - I will seek..
- Sang Ikaw naghambal- magdangop Ako sa Imo- Ang Akon tagipusuon nagahambal sa Imo- Magdangop sa - DIOS-gani Nagdangop ako sa imo.
  - Do not hide Your face from me. Do not turn Your servant away in anger.
  - Indi ka magpanago sa Akon- Indi ako pagsikwaya sa imo kaakig sa akon, nga imo alagad.
  - You have been my help. Do not leave me nor forsake me - O God of my salvation.
  - Ikaw ang nagbulig sa Akon- Indi ako pagpabay-I ukon pagsikwaya- O Dios nga akon manluluwas.
  - The LORD did ANSWER David – there was only ONE response in the HEART of David…
  - Ang DIOS NAGSABAT kay David- may ara lang sa ISA ka sabat sa TAGIPUSUON ni David…
  - The LORD said – you MUST [imperative] intently [piel] SEEK My FACE…
  - Ang DIOS naghambal- KINAHANGLAN mo nga MAGDANGOP sa AKON..
  - Although David heard – he still had a doubt – what if God did not want him…

- Bisan nakabati si David- may ara siya gihapon sang pagduda- paano kon indi siya gusto sang Dios…
- PLEASE [jussive] do NOT hide Your FACE from me in ANGER…
- PALIHOG [jussive] INDI ako pagsikwaya sa imo KAAKIG..
- The LORD was the only HOPE of David – PLEASE [jussive] do NOT leave or forsake me!
- Ang DIOS lang ang PAGLAOM ni David- PALIHOG INDI ako pagpabay-I ukon pagsikwaya!
- The LORD makes things VERY simple for us – we should have ONE desire…
- Ang Dios naghimo sang TUMAN ka simple nga butang sa aton- kinahanglan naton sang ISA ka handom..
- And when we come to the LORD – He only gives us ONE response…
- Kag kon kita magapalapit sa DIOS- Siya magahatag sang ISA ka sabat..
- Because life has ONE purpose – learning to COME to Jesus…
- Kay tungod nga ang kabuhi may ara sang ISA ka tinutuyo- magatuon sa PAGPALAPIT sa Dios..
- And the LORD will NEVER hide His FACE from those who come to SEEK Him!
- Kag ang DIOS INDI gid MAGPANAGO sa mga tawo nga nagapalapit kag MAGDANGOP sa iya!
- **Jeremiah 29:13** – "You will seek and find Me when you search for Me with all your heart.
- Jeremias 29:13- " Kon magdanagop kamo sa akon sing tinagipusuon, buligan ko kamo."

▪ When my father and my mother forsake me - then the LORD will take care of me!

▪ Kon sikwayon ako sang akon Iloy kag Amay- ang DIOS ang maga-atipan sa akon!

- This little added note at the end is POWERFUL…
- Ang ini nga gamay nga dugang nga tandaan sa katapusan MAKAGAGAHOM..
- The people we should be able to count on the MOST – are our FATHER and MOTHER…
- Ang tawo nga aton dapat nga GINAASAHAN- amo ang aton ILOY kag AMAY..
- But even when they FAIL us – Jesus will still be there to take care of us…
- Pero bisan kon kita ila PASLAWON- ang Dios ara sa gihapon para mag-atipan sa aton..
- NEVER doubt that the LORD loves us – more than ANYONE!
- INDI pagdudahi ang paghigugma sang DIOS sa aton mas sobra sa kay BISAN SIN-O!

- **4TH – THE REQUESTS… VS. 11-14**
- **4TH- ANG PANGABAY…VS. 11-14**
  - 1st – TEACH me… vs. 11
  - 1st- TUDLUI ako…vs. 11

▪ Teach me Your way - O LORD - and lead me in a smooth path - because of my enemies!

▪ Tudlui ako sang Imo mga pamaagi- O DIOS- kag tuytuyi ako sa husto nga dalan- tungod nga ginabantayan ako sang akon mga kaaway!

▪ David knew there were a lot of WRONG ways to go – and only one RIGHT one…

▪ Nakahibalo si David nga madamo sang mga SALA nga mga pamaagi sa paglakat- kag ang isa lang ang HUSTO..

▪ So his first REQUEST from the LORD – was to GUIDE him…

▪ Gani ang iya una nga PANGABAY sa DIOS- amo ang PAGGIYA sa iya…

▪ Cause [imperative] me to be TAUGHT [hiphil] Your ways…

- TUYTUYI [imperative] ako PAGTUDLO [hiphil] sang Imo mga pamaagi..
- GUIDE [imperative] me down the RIGHT [smooth] path – because I have MANY enemies!
- GIYAHI [imperative]ako sa HUSTO [smooth]nga dalan- kay tungod nga MADAMO ang akon mga kaaway!
- **Proverbs 16:25** – "There is a way that seems right to a man - but its end is the way of death."
- **Hulubaton 16:25**- " Nagahunahuna ka nga ara ka sa husto nga dalan, pero gali ang padulungan sini amo ang kamatayon."
- They KEY to finding the RIGHT path – is to understand we do NOT know which one it is…
- Ang YABI sa pagpangita sang HUSTO nga dalan- para maintiendihan ang WALA naton nahibaluan kon diin dira…
- We have LOTS of ideas about what we should do – and other people are full of OPINIONS…
- KADAMO sa aton sang mga ideya parte sa kon ano ang aton nga himuon- kag ang iban nga tawo puno sang mga OPINYON….
- But the ONLY one who knows which way is RIGHT – is the LORD – so we ask Him!
- Pero ang isa LANG nga aton nahibaluan kon diin nga dalan ang HUSTO- amo ang Iya sang DIOS- gani magapangabay kita sa Iya!

- 2nd – DELIVER me… vs. 12-13
- 2nd- LUWASA ako…vs.12-13

- Do not deliver me to the will of my adversaries.
- Indi ako pagitugyan sa ila kay gina akusar nila ako ..
  - For false witnesses have risen against me - and such as breathe out violence.
  - Ginakusaran nila ako sang indi matuod- kag gusto nila ako halitan..
  - PLEASE [jussive] do NOT deliver me into the PLAN of those who TROUBLE me [צַר]
  - PALIHOG [jussive]INDI indi ako pag-itugyan sa PLANO sang mga NAGAAKUSAR sa akon [צַ]
  - People who tell LIES about me – those who breath VIOLENCE [חָמָס]
  - Ang mga tawo nga nagasugid sang mga BINUTIG sa akon- ang mga tawo GAPANGHALIT [חָמָס]
  - Interesting - Israel to this DAY has those who LIE and are VIOLENT [Hamas] towards them…
  - Ka interesado gid- ang Israelinhon sa sini nga ADLAW amo ang mga NAGABINUTIG kag NAGAPANGHALIT[Haman] sa ila..
  - The whole world gathered together against Jerusalem and the Jews – **Zechariah 12:3**
  - Ang bilog nga kalibutan nagtipon batok sa Jerusalem kag mga Judio- **Zacarias 12:3**
- Unless I had believed that I would see the goodness of the LORD - in the land of the living!
- Luwas lang kon magpati ako nga maeksperiensyahan ko ang kaayo sang DIOS- samtang ako nagakabuhi diri sa duta!
  - Things were so HARD for David – he could have lost heart [not in the Hebrew text]
  - Mga butang nga MABUDLAY para kay David- indi Niya madula ang iya nga tagipusuon[wala sa Hebreo nga tekso]
  - UNLESS [לוּלֵא] - only FIFTEEN places in OT where Masoretes added puncta extraordinaria…

- LUWAS kon [לוּלֵא]- FIFTEEN lang ka mga lugar sa OT kon sa diin ang Masoretes gindugang sa puncta extraordinaria…
- There is a diamond shaped mark above and below the two lameds [לְ] and the aleph [אְ]
- May ara sang diamond nga korte nga marka sa ibabaw kag idalom sang duwa ka lameds [לְ] kag ang aleph [אְ]
- The meaning of these marks is disputed and not known!
- Ang kahulugan sang sini nga marka amo ang ginabaisan kag wala makahibalo!
- UNLESS [לוּלֵא] – a compound word that means IF [לוּא] NOT [לֹא]
- LUWAS lang [לוּלֵא]- ang compound words nagakahulugan nga KON [לוּא] WALA [לֹא]
- The LORD had caused [hiphil] him to believe – he would SEE the GOOD [טוּב] of the Lord…
- Ginapatihan siya sang [hiphil]DIOS nga- Iya MAKITA ang KAAYO [טוּב]sang Dios….
- Not just ONE day in HEAVEN – but also here on EARTH [בְּאֶרֶץ]
- Indi lang sa ISA ka adlaw sa LANGIT- pero diri man sa DUTA [בְּאֶרֶץ]

o 3rd – WAIT on the LORD… vs. 14

o 3rd- MAGSALIG sa DIOS….vs. 14

- Wait on the LORD. Be of good courage - and He shall strengthen your heart.

- Magsalig DIOS- magpakabakod kamo- kag indi madulaan sang paglaom sa inyo tagipusuon.
  - Wait - I say - on the LORD!
  - Magsalig- kamo sa DIOS!
  - David concludes by COMMANDING [imperative] us to INTENSELY [piel] WAIT on God…
  - Ginhingapos ni David paagi sa PAGSUGO [imperative] GID [piel] sa aton nga MAGSALIG sa Dios…
  - Because if we have STRONG trust in Him – He will cause [hiphil] us to be STRONG…
  - Tungod kay kon may ara kita sang MALIG-ON nga pagsalig sa Iya- Iya kita nga PABAKUDON..
  - Therefore – we must [imperative] learn to intently [piel] WAIT on the LORD!
  - Gani- kinahanglan naton nga makatuon nga may plano nga MAGSALIG sa DIOS!

- When the armies of Egypt came chasing the Israelites…

- Sang ang mga soldado sang Egipto nag-abot sa pagdakop sa mga Israelinhun….
  - Moses told them - do not LET [jussive] yourself be afraid…
  - Ginhambalan sila ni Moises- indi PAGTUGUTI ang inyo kaugalingon nga mahadlok…
  - **Exodus 14:13** – "Do not be afraid. Stand still - and see the salvation of the LORD."
  - Exodus 14:13- " Indi kamo magkahadlok. Magpakabako kamo kag makita ninyo ang pagluwas sang DIOS."
  - Fear is not a response – it is a choice – we chose based on what we are looking at…
  - Ang kahadlok indi ang sabat- ina amo ang pagpili- nagapili kita nabasi kon ano ang aton nga ginatulok…
  - If we are looking at our circumstances – then we choose to be afraid…
  - Kon kita nagatulok sa aton mga pagtilaw- dayon aton ginpili nga mahadlok…
  - If we look to the LORD – then we by FAITH – have nothing to FEAR!
  - Kon kita magtulok sa DIOS-kag may PAGTUO- wala kita sang KAHADLOKAN!

- STAND still – and see the SALVATION of the LORD …

- MAGPAKABAKOD- kag makita ang PAGLUWAS sang DIOS…
  - STAND still [hithpael] – chose to make yourself - WAIT…
  - MAGPAKABAKOD [hithpael]- pagpili sang imo kauglingon nga -MAGSALIG..

- Then you will SEE – the SALVATION – [יְשׁוּעָה] – where we get the name Jesus…
- Dayon imo MAKITA-ang PAGLUWAS- [יְשׁוּעָה]-kon sa diin naton makuha ang ngalan sang Dios…
- The ONLY thing the people had to do – was WAIT – and let God fight for them!
- Ang butang LANG nga himuon sang tawo- MAGSALIG- kag tuguti nga ang Ginoo ang makipagbato sa ila!
- God does NOT expect us to fight a war - He just tells us to STAND…
- WALA nagalaom ang Dios sa aton nga magbagto sa inaway- ginhambalan Biya kita nga MAGPAKABAKOD..
- And when we STAND – we SEE Jesus - and FIGHTS the battles for us!
- Kag kon kita MAGPAKABAKOD- aton makita ang Dios- kag NAGAPAKIGBATO sa mga inaway para sa aton!
- **Psalm 46:10** – "Be still – and know that I am God."
- **Salmo 46:10** -" Untata na ninyo ang pag-ilinaway kag kilalaha ninyo ako nga Dios."
- BE STILL [imperative] – cause our hands to go down and rest…
- UNTATA [imperative]- ang rason para ipaidalom ang mga kamot kag magpahuway..
- Rest from OUR efforts – OUR solutions – and instead TRUST in the STRENGTH of the LORD!
- MAPAHUWAY sa ATON mga pagpaningwa- ATON mga solusyon- kag sa baylo MAGSALIG sa KUSOG sang DIOS!

Psalm 28 – Cry for help
Salmo 28- Nagapangayo sing Bulig

- **1st – Not SILENT… vs. 1-2**
- **1st-Wala nagahipos…vs. 1-2**
  - 1st – Introduction… vs. 1
  - 1st- Panuguran…vs. 1
    - A Psalm of David!
    - Ang Kanta ni David!
    - A personal PSALM David wrote to the LORD [no chief musician]
    - Ang Personal nga SALMO nga ginsulat ni David para sa DIOS[wala sang direktor nga manugkanta]
    - A PSALM of LAMENT – as David cries out the LORD for HELP!
    - SALMO sang PAGPANGASUBO- sang si David nagpangayo sing BULIG sa DIOS!
  - 2nd – Not SILENT… vs. 1
  - 2nd- Wala NAGAHIPOS….vs. 1
    - To You I will cry - O LORD my Rock.
    - Sa Imo Ako magapanawag- O DIOS nga akon palalipdan nga Bato..
    - Do not be silent to me – lest if You are silent to me - I become like those who go down to the pit!
    - Indi ka maghipos sa Akon- kay kon indi ka magpamati sa akon- Mangin pareho ako sa mga nagkalamatay!

- David ALWAYS [imperfect] cried out to the LORD – because He was the ROCK [צוּר]
- Si David PERMI [imperfect]nagapangayo sa DIOS- kay tungod nga Siya ang palalipdan nga BATO [צוּר]
- But he asked the LORD – PLEASE [jussive] do NOT be silent when I call…
- Pero siya nagpangabay sa DIOS-PALIHOG [jussive] INDI maghipos kon ako nagapanawag….
- Because if You are – then I will DIE [go down into the pit]!
- Kay tungod kon Ikaw- dayon Ako MAPATAY[pareho sa nagkalamatay]!
- If we do not EAT – we will die in a MONTH – if we do not DRINK – we will die in DAYS…
- Kon indi kita MAGKAON- mapatay kita BINULAN- kon indi kita MAG-INOM - mapatay kita INADLAW…
- If we do not breathe AIR – we will die in a matter of MINUTES!
- Kon indi kita makahaklo HANGIN- mapatay kita sa pila lang ka MINUTO!
- How long can we go without hearing from the LORD…
- Hasta san-o kita magpadayon nga wala nakabati sa DIOS….
- He holds our very lives in His hands – we need Him more than FOOD – WATER – or AIR!
- Siya nagakapyot sang tagsa naton nga kabuhi sa Iya mga kamot- mas kinahanglan naton Siya sa PAGKAON-TUBIG- HANGIN!

  - 3rd – HEAR me… vs. 2
  - 3rd- PAMATII ako…vs. 2

- Hear the voice of my supplications when I cry to You.
- Pamatii ang akon pagpakitluoy sa pagpangayo sang bulig sa Imo.
- When I lift up my hands toward Your holy sanctuary!
- Samtang nga nagaatubang ako sa Imo balaan nga templo!
- HEAR [imperative] my voice when I make a requests [supplications] to You…
- PAMATII [imperative] ang akon pagpakitluoy nga nagapangabay [supplications] sa Imo..
- When I intensely [piel] lift my hands [surrender] to the Holy of Holies [דְּבִיר קָדְשֶׁךָ]
- Samtang nga ginabayaw ko ang akon mga kamot sa Balaan sang mga Balaan [דְּבִיר קָדְשֶׁךָ]
- Notice – David did not give up PRAYING – he was DESPERATE for the LORD!
- Talupangdon- si David wala gid nag untat sa PAGPANGAMUYO- siya DESPERADO sa DIOS!
- Often when we PRAY we give up after a week - or a month - or a year…

- Kis a kon kita NAGAPANGAMUYO nagasuko kita pagkatapo sa semana- ukon bulan- ukon tuig..
- But God does NOT call us just to PRAY - God calls us to be a people of PRAYER…
- Pero WALA kita ginaatwag sang Dios nga MAGPANGAMUYO- ginatawag kita sang Dios ngaMAGPANGAMUYO sa katawhan..
- INTENSELY coming to the LORD constantly – like our very LIFE depended on the ANSWER…
- INTERESADO nga magpalapit sa DIOS nga nagapadayon- pareho sa aton KABUHI nagadepende sa SABAT…
- We need to be PERSISTENT in seeking the Lord – do NOT give up!
- Kinahanglan naton nga MAGPDAYON pangitaon ang Dios- INDI kita mag-untat!
- **I Thessalonians 5:17** - "Pray without ceasing..."
- **I Tesalonica 5:17-** " Magpangamuyo sa tanan nga tion…." ceasing..."

- **2ND – THE WICKED … VS. 3-5**
- **2ND- ANG MALAUT…VS. 3-5**
  - 1st – LIARS… vs. 3
  - 1st- BUTIGON…vs. 3
    - Do not take me away with the wicked and with the workers of iniquity…
    - Indi ako pagsiluti upod sa mga malain kag upod sang mga nagahimo sang kalautan…
    - Who speak peace to their neighbors - but evil is in their hearts!
    - Nagapakuno-kuno sa ila mga abyan-pero malain ang ila nga tagipusuon!
    - PLEASE [jussive] do not DRAG me away with the WICKED…
    - PALIHOG [jussive] indi ako PAGBUTUNGA upod ang mga MALAUT….
    - Who are the WICKED – those whose LIFE [work] is defined [participle] by SIN [iniquity]
    - Sin-o ang MALAUT- ang mga tawo nga ang KABUHI[binuhatan] nagahatag sang kahulugan sa SALA
    - Who say PEACE [שָׁלוֹם] to their neighbor – but have EVIL in their heart!
    - NAGAPAKUNO-KUNO [שָׁלוֹם] sa ila mga abayn- pero MALAIN ang tagipusuon!-
    - We have a WORD that describes what David is talking about – LIAR…
    - May ara kita sang TINAGA nga nagalaragway kon ano ang ginahambal ni David- BINUTIG..
    - We might not think that LYING is a bad SIN – but look at the MOTIVE…
    - Mahimo nga indi kita maghunahuna nga ang PAGBINUTIG malain nga SALA- pero lantawa ang MOTIBO..

- It means we say something nice [peace] – in order to DECEIVE – because we mean EVIL!
- Ina nagakahulugan nga kita nagahambal sang butang nga maayo- para lang MANGGDAYA- kay tungod nagakahulugan kita nga MALAIN!

- 2nd – Their REWARD… vs. 4
- 2nd- Ang ila nga PADYA….vs. 4
  - Give them according to their deeds - and according to the wickedness of their endeavors.
  - Balusi sila suno sa ila mga binuhatan- kag balusi sila suno sa ila malain nga mga ginahimo.
  - Give them according to the work of their hands. Render to them what they !deserve!
  - Balusi sila suno sa mga binuhatan sang ila mga kamot- Siluti sila sa nagakabagay sa ila!
  - David uses FOUR words to describe what the WICKED deserve - GIVE [imperative] them:
  - Nagamit ni David sa APAT ka mga tinaga para ilaragway kon ano nagakabagay sa mga MALAUT- BALUSI [imperative] sila:
  - ACCORDING to their DEEDS – [פֹּעַל] what they have MADE
  - SUNO sa ila mg BINUHATAN- [פֹּעַל]kon ano ang ila GINHIMO
  - ACCORDING to their wicked ENDEAVORS [מַעֲלָל] – the way they live their lives – their habits
  - SUNO sa ila malaut nga PAGPANIGUHA [מַעֲלָל] - ang paagi nga sila nagakabuhi sang ila kabuhi- ang ila mga pamatasan
  - ACCORDING to their WORK of their hands [מַעֲשֶׂה]– their way they run their business
  - SUNO sa mga BINUHATAN sang ila mga kamot [מַעֲשֶׂה]- ng ila pamaagi nga magpadako sang ila negosyo
  - Cause [hiphil] to RETURN [שׁוּב] to them - what they have done to others [deserve]
  - Rason nga IBALIK [שׁוּב]sa ila- kon ano ang ila ginhimo sa iban[nagakabagay]
  - There is a TEMPORAL reward for living our lives as LIAR – selfishly…
  - May ara sang TEMPORARYO nga padya sa nagakabuhi sa BINUTIG- Mainayahon…
  - The way we TREAT others – will be how others TREAT us!
  - Ang paagi nga kita mag TRATO sa iban- amo man ang pag TRATO sang iban sa aton!
  - **Matthew 7:12** – "Whatever you want men to do to you - do also to them..."
  - **Mateo 7:12-** " Himua ninyo sa inyo isigkatawo ang luyag ninyo nga himuon nila sa inyo."
- 3rd – Their FATE… vs. 5
- 3rd- Ang ila MADANGTAN….vs. 5
  - Because they do not regard the works of the LORD - nor the operation of His hands…

- Tungod kay ginabaliwala nila ang ginahimo sang DIOS- ukon ang pagpanghikot sang Imo mga kamot…
- He shall destroy them and not build them up!
- Laglagon mo sila kag pabay-an sa sina nga kahimtanagn!
- They NEVER [imperfect] consider [regard] the REWARD [works] of the LORD…
- WALA [imperfect]nila ginakonsiderar [regard]ang PADYA [binuhatan] sang DIOS…
- Because they do NOT [אָל] consider the WORKS [מַעֲשֵׂה] of His hands…
- Kay tungod nga WALA [אָל] nila ginakabig ang BINUHATAN [מַעֲשֵׂה] sang Iya mga kamot..
- He will tear them DOWN – rather than BUILDING them up!
- LAGLAGON mo sila- kaysa nga PALIG-UNON mo sila!
- There is an ETERNAL reward for those who consider the WORK of the LORD…
- May ara sang WALA KATAPUSAN nga padya sa mga tawo nga wala ginakabig ang mga BINUHATAN sang DIOS……
- What was His WORK – to die on the CROSS – so men might be saved!
- Ano ang Iya nga GINHIMO- napatay sa KRUS- para maluwas ang mga tawo!
- But for those who do NOT consider the CROSS – their JUDGEMENT is SEALED!
- Pero sa mga tawo nga WALA ginakabig ang KRUS- ang ila nga PAGHUKOM na SELYUHAN na!
- **Revelation 21:8** – "The unbelieving… murderers - sexually immoral… and all liars shall have their part in the lake which burns with fire and brimstone - which is the second death."
- **Pahayag 21:8-** " Ang wala nagatuo….manugpatay- nagahimo sang imoral- kag butigon ang lugar nga para sa ila amo ang dagat nga nagadabadaba sang kalayo nga may asupre- amo ina nga ikaduha nga kamatayon."

- **3RD – THE ANSWER … VS. 6-9**
- **3RD- ANG SABAT…VS. 6-9**
  - 1st – REJOICE… vs. 6-7
  - 1st- MAGKALIPAY…vs. 6-7
    - Blessed be the LORD - because He has heard the voice of my supplications!
    - Dalayawon ang DIOS- kay tungod nga Siya nakabati sang akon pagpakitluoy!
    - The LORD is my strength and my shield. My heart trusted in Him - and I am helped.
    - Ang DIOS amo ang akon nga kusog kag nagaprotektar- ang Akon nga tagipusuon nagasalig sa Iya- kag ako ginbuligan.
    - Therefore my heart greatly rejoices - and with my song I will praise Him!

- Gani nagakalipay gid ang akon tagipusuon- kag nagakanta ako sang Pagpasalamat sa Imo!
- BLESSED [בָּרַךְ] – to kneel down as a way of saying THANK you…
- DALAYAWON [בָּרַךְ]- sa pagluhod bilang paagi sa paghambal nga MAGPASALAMAT sa imo..
- David BLESSED the LORD – because He heard [perfect] his REQUEST…
- GINDAYAW ni David ang DIOS- kay tungod nga Iya nabatian ang iya nga PANGABAY..
- The LORD gave David – STRENGTH to be able to face his trials…
- Ginhatagan sang DIOS si David- sang KUSOG para nga atubangon ang iya mga pagtilaw..
- And the LORD was a SHIELD – to keep him safe from his enemies…
- Kag ang DIOS amo ang NAGAPROTEKTAR- para siya hilway sa iya mga kaaway..
- Because David put his TRUST [בָּטַח] in the LORD – he got HELP [niphal] from the LORD…
- Kay tungod ginbutang ni David ang iya PAGSALIG sa DIOS- nakakuha siya sang BULIG halin sa DIOS..
- As a RESULT – his heart rejoiced [sequential] – causing [hiphil] him to PRAISE to God!
- Bilang RESULTA- ang iya nga tagipusuon nagkalipay- rason nga Iya GINDAYAWang Dios!
- This is given as a CONTRAST to the WICKED – whose life for this LIFE…
- Ini ginhatag bilang KABALISKARAN para sa MALAUT- ila kabuhi sa sini nga KABUHI…
- They will reap what they sow – and face the JUDGEMENT of God…
- Ila anihon kon ano ang ila gintanom- kag atubangon ang PAGHUKOM sang Dios..
- But if we put our TRUST in the LORD – we will find HELP from God…
- Pero kon ibutang naton ang aton PAGSALIG sa DIOS- makita naton ang BULIG halin sa Dios…
- Which will cause our heart to REJOICE – put a SONG on our lips!
- Amo ini ang rason nga ang aton tagipusuon NAGAKALIPAY- magbutang sing KANTA sa aton mga bibig!

o 2nd – The REFUGE… vs. 8-9
o 2nd- Ang DALANGPAN…vs .8-9

- The LORD is the strength *of His people* - and He is the saving refuge of His anointed.
- Ang DIOS amo ang kusog sang Iya mga katawhan- kag tungod nga siya ang dalangpan sang iya ginpili. ..
- Save Your people - and bless nheritance.
- Luwasa ang Imo mga katawhan- kag bugayan sang palanubli-on…

- Shepherd them also - and bear them up forever!
- Bantayi man sila - kag atipana sila hasta san-o!
- ANOINTED [מָשִׁיחַ] – where we get the word CHRIST [Χριστός]
- GINPILI [מָשִׁיחַ]- kon sa diin naton nakuha ang tinaga nga CRISTO [Χριστός]
- Jesus is the STRENGTH – the REFUGE – and the SALVATION for his people…
- Ang Dios amo ang KUSOG- ang DALANGPAN- kag ang NAGALUWAS sa iya katawhan…
- He CAUSES [hiphil] them to be SAVED – making them VERY [piel] BLESSED…
- Siya ang RASON nga sila GINLUWAS- GINPAKAMAAYO GID [piel] sila…
- Because He SHEPHERDS them – and they are LIFTED up [piel] – to be with Him FOREVER!
- Kay tungod nga Siya ang NAGABANTAY sa ila- kag sila PAGABAYAWON- nga kaupod Niya HASTA SAN-O!